

11/5/2016

Ουρές Αναμονής

Μελέτη Συγκεκριμένων Συστημάτων

Βασικά Αποτελέσματα

- 1) Ευσταθεία σε $GI/G/c$ όχι ντετερμ $\Leftrightarrow \rho < c$
- 2) N. Little : $E[Q] = \lambda \cdot E[S]$
- 3) Ιδιότητα Μεμον. Μεταβ. : Μεμον μεταβάσεως $\Rightarrow Q \stackrel{d}{=} Q^* ((r_n) = (d_n))$
- 4) Ιδιότητα PASTA : Poisson αφίξεις $\Rightarrow Q \stackrel{d}{=} Q \cdot ((r_n) = (p_n))$

Η M/M/1/1 ουρά

M - Poisson διαδ. αφίξεων ρυθμού λ

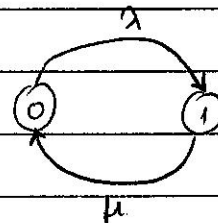
M - Exp(μ) χρ. εξυγ

1 - 1 υπηρετές

1 - Χωρητικότητα 1

- FCFS

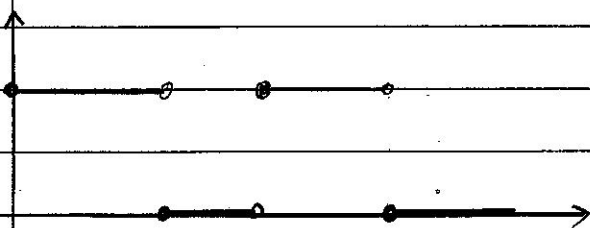
$Q = \#$ πελ στο σύστημα $\in \{0, 1\}$

$E[Q] = ;$ $(p_n) = ;$ $E[I] = ;$

$E[S] = ;$ $(r_n) = ;$ $E[Y] = ;$

$(d_n) = ;$ $E[Z] = ;$

Λύση

Εύρεση O. Little: $E[Q] = \lambda E[S]$

$E[Q], E[S]$

Μέγος χρ. παρακωπής με δεξιά στο π. βλάνει ο αριθμ. πελάτων:

$$E[S] = \sum_{n=0} P[Q=n] E[S|Q=n]$$

$$= r_0 \underbrace{E[S|Q=0]}_{1/\mu} + r_1 \underbrace{E[S|Q=1]}_0$$

$$E[Q] = \lambda E[S] \Rightarrow 0 \cdot P[Q=0] + 1 \cdot P[Q=1] = \lambda r_0 \frac{1}{\mu}$$

$$p = \lambda/\mu$$

$$\Rightarrow p_1 = p \cdot r_0$$

PASTA

$$\Rightarrow p_1 = p \cdot p_0 \quad \left. \vphantom{\Rightarrow p_1 = p \cdot p_0} \right\} \Rightarrow p_0 = \frac{1}{1+p}$$

$$p_0 + p_1 = 1$$

$$p_1 = \frac{p}{1+p}$$

Εύρεση

Ιδιότητα PASTA: $(r_n) = (p_n)$

$(r_n), (p_n), (d_n)$ Ιδιότητα Μετ. αριθμ: $(d_n) = (r_n)$

ΣΥΝΕΧΕΙΑ

$$E[Q] = P[Q=1] = p_1 = \frac{p}{1+p}$$

Εύρεση

$$E[Q] E[S]: E[S] = r_0 \cdot \frac{1}{\mu} = p_0 \cdot \frac{1}{\mu} = \frac{1}{\mu(1+p)}$$

Εύρεση

$$E[I] = \frac{1}{\lambda}$$

$E[I], E[Y]$

$$E[Z] \quad E[Y] = \frac{1}{\mu}$$

$$E[Z] = E[I] + E[Y] = \frac{1}{\lambda} + \frac{1}{\mu}$$

$$F_S(x) = \frac{1}{1+p} (1 - e^{-\mu x}) + \frac{p}{1+p}, x \geq 0$$

Η M/M/1 ουρά

M - Poisson αφίξεις με ρυθμό λ

M - Exp(μ) χρ. εξυπηρέτησης

1 = 1 υπηρέτης

- Χωριτικότητα ∞

- FCFS

$E[Q] = ;$ $E[I] = ;$

$E[S] = ;$ $E[Y] = ;$

$(p_n) = ;$ $E[Z] = ;$

$(r_n) = ;$ $F_S(x) = ;$

$(d_n) = ;$

Λύση

Εύρεση • Q. Little : $E[Q] = \lambda \cdot E[S]$ (1)

$E[Q], E[S]$

Υπολογισμός του $E[S]$ με βάση στο Q^- : (όπως πριν)

$$E[S] = \sum_{n=0}^{\infty} P[Q=n] \cdot E[S|Q=n]$$

$$= \sum_{n=0}^{\infty} r_n \left(\frac{n+1}{\mu} \right)$$

περιμένα $\frac{1}{\mu}$ γι' αυτό που εξυπηρετείται, $\frac{1}{\mu}$ για εμένα
 και $\frac{1}{\mu}$ για τον καθένα (n-1) που βρίσκεται μπροστά μου
 Άρα $(n+1) \cdot \frac{1}{\mu}$

PASTA = $\sum_{n=0}^{\infty} p_n \frac{n+1}{\mu}$

$$= \frac{1}{\mu} E[Q] + \frac{1}{\mu} \quad (2)$$

Λύνω το σύστημα (1), (2):

$$E[Q] = \lambda \frac{1}{\mu} E[Q] + \lambda \frac{1}{\mu} \Rightarrow E[Q] = \frac{\rho}{1-\rho}$$

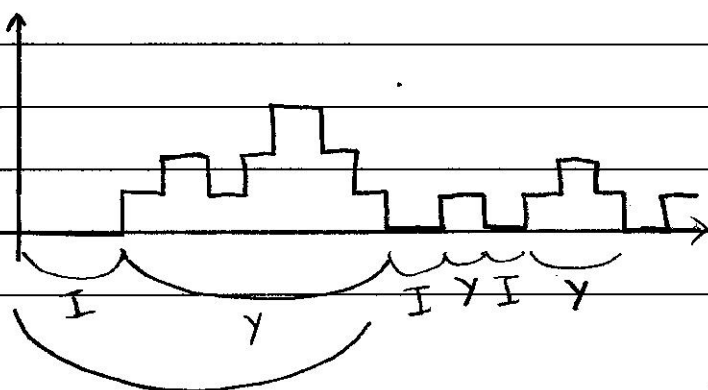
$\rho = \lambda/\mu$

$$E[S] = \frac{\rho}{\lambda(1-\rho)} = \frac{1}{\mu(1-\rho)}$$

Εύρεση

$E[I], E[Y]$

$E[S]$

$$E[I] = E[\text{Υπόλοιπ. χρόνος άφιξης}] = \frac{1}{\lambda}$$

• $p_0 =$ μακροπρόθεσμο ποσοστό του χρόνου που το σύστημα είναι κενό. $\stackrel{\text{ΣΑΘΑ}}{=} \frac{E[\text{Χρόνος κενού συστήματος στο } Z]}{E[Z]} = \frac{E[I]}{E[Z]}$

$$\Rightarrow 1 - p_0 = \frac{E[I]}{E[Z]} \Rightarrow 1 - p_0 = \frac{1/\lambda}{E[Z]} \Rightarrow E[Z] = \frac{1}{\lambda(1-p)}$$

↳ το είχαμε βρει στο προηγ. μάθημα (πρώτ. κενού συστήμ. σε GI/G/1)

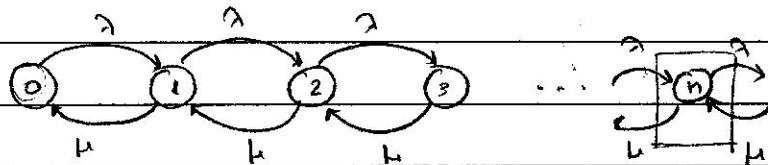
$$E[Y] = E[Z] - E[I] = \frac{1}{\lambda(1-p)} - \frac{1}{\lambda} = \frac{1 - 1 + p}{\lambda(1-p)} = \frac{p}{\lambda(1-p)}$$

Ευρεση

$(p_n), (r_n), (d_n) \cdot$ Υπολογισμός (p_n) .

(οσ τρόπος / καλύτερος τρόπος)

Ο χώρος καταστάσεων της Q είναι ο $\{0, 1, 2, \dots\}$

Ιδέα: Υπάρχει ένας δείκτης που μετακινείται στις διαδοχικές καταστάσεις και βλέπουμε κάθε κατάσταση ως σύστημα εξυπηρέτησης και εφαρμόζουμε το D Little

Ξέρω το σύστημα που αντιστοιχεί στην κατάσταση n:

$$E[Q] = \lambda E[S]$$

δ₀

$$p_n = (\lambda \cdot p_{n-1} + \mu p_{n+1}) \cdot \frac{1}{\lambda + \mu}, \quad n \geq 1$$

ο δείκτης είναι

κίνητη να είναι n ή κανένας (από Little για το δ₀)

$$p_0 = \mu \cdot p_1 \cdot \frac{1}{\lambda}$$

$$\lambda p_0 = \mu p_1$$

$$(\lambda + \mu) p_n = \lambda p_{n-1} + \mu p_{n+1}, \quad n \geq 1$$

$$\lambda p_0 = \mu p_1 \longrightarrow p_1 = \left(\frac{\lambda}{\mu} \right) p_0 \quad \rightarrow \rho$$

$$\lambda p_1 + \mu p_1 = \lambda p_0 + \mu p_2 \longrightarrow p_2 = \left(\frac{\lambda}{\mu} \right) p_1$$

$$\lambda p_2 + \mu p_2 = \lambda p_1 + \mu p_3 \longrightarrow p_3 = \left(\frac{\lambda}{\mu} \right) p_2$$

$$\lambda p_3 + \mu p_3 = \lambda p_2 + \mu p_4 \longrightarrow p_4 = \left(\frac{\lambda}{\mu} \right) p_3$$

$$\text{Άρα, } P_n = \rho^n \cdot p_0, \quad n \geq 0$$

$$\text{Ευαίσθητο} \Leftrightarrow \sum_{n=0}^{\infty} p_n = 1 \Leftrightarrow p_0 \sum_{n=0}^{\infty} \rho^n = 1 \quad \Rightarrow p_0 \cdot \frac{1}{1-\rho} = 1 \Leftrightarrow p_0 = 1-\rho$$

$\leftarrow \infty \text{ αν } \rho < 1$

Άρα, $\rho \geq 1 \rightarrow$ Αειδίετα

$$\rho < 1 \Rightarrow P_n = (1-\rho) \rho^n, \quad n \geq 0 \quad \text{Geom}(\rho)$$

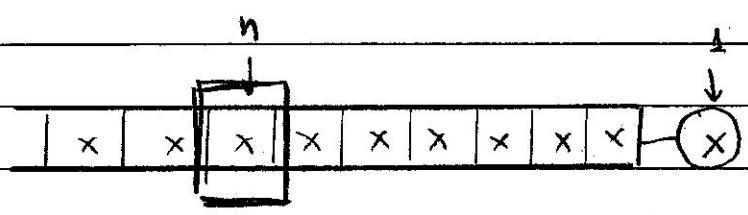
μετ. σφ. 13.

$$\text{PASTA} = \text{Ιδιος μετ. σφ.} \Rightarrow (d_n) = (r_n) = (p_n)$$

PASTA

2ος τρόπος

Ιδέα: Φαίνεται το σύστημα ως φυσικά αντικείμενα και επικαθώ νόημα στη n-οστή θέση του

Εφαρμόζω D. Little, στη n-οστή θέση

$$E[Q] = \lambda \cdot E[S]$$

$$\sum_{k=n}^{\infty} p_k = \lambda \sum_{k=n+1}^{\infty} r_k \cdot \frac{1}{\mu}$$

Αφαιρώντας δύο διαδοχικές τέτοιες εξισώσεις:

$$n \rightarrow \sum_{k=n}^{\infty} p_k = \lambda \sum_{k=n-1}^{\infty} r_k \cdot \frac{1}{\mu}$$

$$n+1 \rightarrow \sum_{k=n+1}^{\infty} p_k = \lambda \sum_{k=n}^{\infty} r_k \cdot \frac{1}{\mu}$$

$$\Rightarrow p_n = \frac{\lambda}{\mu} \cdot r_{n-1} \stackrel{\text{PASTA}}{\Rightarrow} p_n = \frac{\lambda}{\mu} p_{n-1} \Rightarrow p_n = \rho \cdot p_{n-1}, \quad n \geq 1,$$

(συνεχίζουμε όπως πριν) $\rho \geq 1$: αστάθεια

$$\rho < 1: p_n = (1-\rho)\rho^n, \quad n \geq 0$$

• Κατανομή χρόνου παραμονής $F_S(x)$

$$F_S(s) = E[e^{-sS}] = \sum_{n=0}^{\infty} P[Q^*=n] \cdot E[e^{-sS} | Q^*=n]$$

$$= \sum_{n=0}^{\infty} r_n \cdot \left(\frac{\mu}{\mu+s}\right)^{n+1} = \frac{(1-\rho)\mu}{\mu+s} \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{\mu\rho}{\mu+s}\right)^n = \frac{(1-\rho)\mu}{\mu+s} \cdot \frac{1}{1-\frac{\mu\rho}{\mu+s}}$$

$$= \frac{(1-\rho)\mu}{\mu+s-\mu\rho} = \frac{\mu(1-\rho)}{\mu(1-\rho)+s} \Rightarrow \text{SN Exp}(\mu(1-\rho))$$

$$\text{Άρα } F_S(x) = 1 - e^{-\mu(1-\rho)x}, \quad x \geq 0$$

Η M/M/∞ ουρά (συντμ)

$$\text{Q Little: } E[Q] = \lambda \cdot E[S]$$

Υπολογισμός του $E[S]$ με διακρίβωση στο Q^*

$$E[S] = \sum_{n=0}^{\infty} P[Q^*=n] \cdot E[S | Q^*=n]$$

$$= \sum_{n=0}^{\infty} r_n \cdot \frac{1}{\mu}$$

$$= \frac{1}{\mu}$$

$$E[S] = \frac{1}{\mu}$$